

PROVINCIAAL BLAD
JAARGANG: 2012
NR.: 85

Officiële naam regeling:	Reglement van Orde voor Provinciale Staten Limburg 2012
Citeertitel:	Reglement van Orde voor Provinciale Staten Limburg 2012
Naam ingetrokken regeling:	Reglement van Orde voor Provinciale Staten 2010
Besloten door:	Provinciale Staten
Onderwerp:	Werkwijze en vergaderorde van Provinciale Staten Limburg
Wettelijke grondslag waarop de regeling is gebaseerd:	art. 16 en 105 Provinciewet
Datum inwerkingtreding:	2 november 2012
Looptijd regeling:	Geen einddatum
Verantwoordelijke afdeling:	Griffie

Provinciale Staten

maken ter voldoening aan het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht en de Provinciewet bekend dat zij in hun vergadering van 11 en 12 oktober 2012 hebben vastgesteld:

Reglement van Orde voor Provinciale Staten Limburg 2012

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. voorzitter: de voorzitter van Provinciale Staten;
- b. vicevoorzitter: de waarnemer van het voorzitterschap van Provinciale Staten als bedoeld in artikel 75, eerste lid Provinciewet. De vicevoorzitter van Provinciale Staten is voorzitter van het Presidium;
- c. hamerstukken: Statenvoorstellen die blijkens unaniem advies van de desbetreffende Statencommissie geen behandeling door Provinciale Staten meer behoeven;
- d. behandelstukken: Statenvoorstellen waarvoor geen unaniem advies van de desbetreffende Statencommissie is gegeven dat behandeling door Provinciale Staten niet nodig is;
- e. gedragscode Bestuurlijke Integriteit: gedragscode vastgesteld bij besluit van Provinciale Staten van 5 maart 2004;
- f. Statencommissie: een commissie als bedoeld in artikel 80 van de Provinciewet.
- g. amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerp-verordening of ontwerp-beslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen;
- h. subamendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig amendement, naar de vorm geschikt om direct te worden opgenomen in het amendement, waarop het betrekking heeft;
- i. motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oproep, oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- j. voorstel van orde: voorstel betreffende de orde van de vergadering;
- k. initiatiefvoorstel: een door één of meerdere Statenleden in procedure gebracht voorstel voor een verordening of een ander kaderstellend voorstel.

Artikel 2 De voorzitter

De voorzitter is belast met:

- a. het schriftelijk oproepen van de Statenleden tot de vergadering;
- b. het leiden van de vergadering;
- c. het handhaven van de orde in de vergadering;
- d. het doen naleven van dit reglement van orde;
- e. hetgeen de Provinciewet of dit reglement hem verder opdraagt.

Artikel 3 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van Provinciale Staten aanwezig.
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door het Presidium daartoe aangewezen plaatsvervangend griffier.
3. De griffier kan, indien daartoe door de voorzitter uitgenodigd, aan de beraadslagingen als bedoeld in dit reglement deelnemen.

Artikel 4 Gedeputeerde Staten, de Commissaris van de Koning(in) en de algemeen directeur

1. Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koning(in) zijn in elke Statenvergadering aanwezig en nemen deel aan de beraadslagingen.
2. Provinciale Staten kunnen Gedeputeerde Staten verzoeken de algemeen directeur in de vergadering aanwezig te laten zijn en deel te laten nemen aan de beraadslagingen als bedoeld in dit reglement.

Artikel 5 Het Presidium en het seniorenconvent.

1. Provinciale Staten hebben een Presidium.
2. Het Presidium is een Statencommissie als bedoeld in art. 82 Provinciewet.
3. Het Presidium bestaat uit de fractievoorzitters of hun plaatsvervangers en de vicevoorzitter van Provinciale Staten. De voorzitter van Provinciale Staten is adviseur van het Presidium. De vicevoorzitter van Provinciale Staten zit het Presidium voor. Bij verhindering of afwezigheid van de vicevoorzitter van Provinciale Staten wordt deze vervangen door de 2e vicevoorzitter van Provinciale Staten of, indien er geen 2e vicevoorzitter van Provinciale Staten is benoemd, door een daartoe door het Presidium aangewezen plaatsvervangend voorzitter.
4. Elke fractievoorzitter of diens plaatsvervanger heeft één stem in het Presidium. De Presidiumvoorzitter en de voorzitter van Provinciale Staten hebben een adviserende stem.
5. De griffier en/of diens vervanger zijn in elke vergadering van het Presidium aanwezig. De griffier draagt zorg voor de ondersteuning van het Presidium.
6. De werkzaamheden van het Presidium worden vastgelegd in een huishoudelijk reglement; zij betreffen in elk geval de taken vermeld in de artikelen 3, 5, 8, 9, 11 en 21 van deze verordening, de conceptagenda en de dagorde van de vergadering van Provinciale Staten, huishoudelijke zaken betreffende de werkzaamheden van Provinciale Staten en de Statencommissies, het takenpakket en de begroting van de griffie.
7. De voorzitter van het Presidium stelt de agenda samen voor de vergaderingen van het Presidium. Onderwerpen worden zoveel mogelijk in een openbare vergadering behandeld. De voorzitter legt voor de stukken die achter gesloten deuren behandeld worden op grond van artikel 91, lid 2 Provinciewet vertrouwelijkheid op. Het Presidium legt op grond van artikel 91, lid 1 Provinciewet vertrouwelijkheid op omtrent het in de Presidiumvergadering met gesloten deuren behandelde.

8. Bij de vaststelling van het verslag van de Presidiumvergadering besluit het Presidium op grond van artikel 91, eerste lid van de Provinciewet of omtrent het in de Presidiumvergadering verhandelde nog langer geheimhouding zal gelden. Bij de vaststelling van het verslag van de Presidiumvergadering besluit de voorzitter van het Presidium op grond van artikel 91, lid 2 Provinciewet of omtrent de inhoud van de stukken nog langer geheimhouding zal gelden. Van alle punten, waaromtrent geen geheimhouding wordt opgelegd wordt een openbare besluitenlijst gepubliceerd voorzien van alle daarop betrekking hebbende voorstellen.
9. Er is een seniorenconvent. Het seniorenconvent is een commissie ex art. 82 Provinciewet, die wordt voorgezeten door de Commissaris van de Koning(in). De leden zijn de fractievoorzitters uit Provinciale Staten. De vicevoorzitter van Provinciale Staten is adviserend lid en plaatsvervangend voorzitter van het seniorenconvent. De griffier en/of diens vervanger zijn in elke vergadering van het seniorenconvent aanwezig. De griffier draagt zorg voor de ondersteuning van het seniorenconvent. Het presidium kan nadere regels stellen m.b.t. de werkwijze van het seniorenconvent. De leden 7 en 8 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6 De agendacommissie

1. Er is een agendacommissie met als leden de voorzitters van de Statencommissies en de controlecommissie en hun vervangers; de commissie wordt voorgezeten door de voorzitter van het Presidium. De voorzitter van Provinciale Staten kan de vergaderingen van de agendacommissie bijwonen. De griffier en/of diens plaatsvervanger en de commissiegriffiers zijn in elke vergadering van de Agendacommissie aanwezig.
2. De agendacommissie overlegt over en coördineert de agendering van de vergaderingen van de Statencommissies alsmede de werkwijze van de commissies en de activiteitenplanning. De agendacommissie heeft daarnaast tot taak de bewaking en afstemming van de voorraadagenda van de Statencommissies; bij ontbreken van eenstemmigheid beslist het Presidium.
3. De commissie adviseert voorts het Presidium over de voorraadagenda van Provinciale Staten.

Artikel 6a De Werkgeverscommissie

1. Provinciale Staten hebben een werkgeverscommissie, bestaande uit vier leden en voorgezeten door de voorzitter van het Presidium.
2. Het Presidium benoemt de leden van de werkgeverscommissie en een vaste plaatsvervanger uit de Statenleden op voordracht van de fracties.
3. De Werkgeverscommissie voert de werkgeverstaken en –verantwoordelijkheden uit conform de bevoegdheden van de Werkgeverscommissie als opgenomen in de bevoegdhedenregeling Provinciale Staten Limburg 2012.
4. De griffier en/of diens vervanger zijn in elke vergadering van de Werkgeverscommissie aanwezig en dragen zorg voor de ondersteuning van de Werkgeverscommissie.
5. Het Presidium kan een huishoudelijk reglement van de werkgeverscommissie vast stellen en daarbij aan de commissie andere taken en/of bevoegdheden toekennen.

Artikel 7   Onderzoek geloofsbrieven; beëdiging; benoeming gedeputeerden

1. Ten behoeve van het onderzoek van de geloofsbrieven van de door Statenverkiezingen gekozen Statenleden stellen Provinciale Staten uit hun midden twee commissies van elk drie leden in.
2. In geval van tussentijdse benoeming van één of meer Statenleden stellen Provinciale Staten uit hun midden een commissie van drie leden in ten behoeve van het onderzoek van de geloofsbrieven.
3. De commissies als bedoeld in het eerste en tweede lid onderzoeken de geloofsbrieven en alle naar aanleiding van de verkiezing ingekomen of daarop betrekking hebbende stukken, waarbij aan het begin van de nieuwe Statenperiode ook het procesverbaal tot vaststelling van de uitslag van de verkiezingen van Provinciale Staten wordt onderzocht.
4. De commissies als bedoeld in het eerste en tweede lid brengen na hun onderzoek verslag uit aan Provinciale Staten en doen daarbij een voorstel voor een besluit. Van een minderheidsstandpunt wordt melding gemaakt.
5. Na een Statenverkiezing roept de voorzitter de toegelaten Statenleden op om in de eerste vergadering van Provinciale Staten in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Provinciewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
6. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd Statenlid op voor de vergadering van Provinciale Staten, waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
7. Bij de benoeming van een gedeputeerde wordt eveneens een commissie overeenkomstig het tweede lid van dit artikel ingesteld welke onderzoekt of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Provinciewet. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven van de kandidaat. Van deze geloofsbrieven maken ook een verklaring omtrent gedrag deel uit. De Commissaris van de Koning(in) rapporteert aan de commissie omtrent zijn bevindingen over de kandidaat naar aanleiding van een in zijn opdracht uitgevoerd integriteitsonderzoek. De Commissaris van de Koning(in) draagt er zorg voor dat zijn bevindingen tijdig beschikbaar zijn. Op de werkwijze van deze commissie is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8   Fractie

1. De Statenleden, die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één Statenlid verkozen, dan wordt dit Statenlid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Indien boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in Provinciale Staten deze aanduiding als naam. Indien geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie in de eerste vergadering van Provinciale Staten aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in Provinciale Staten wil voeren.
3. Van veranderingen die nadien in de samenstelling van een fractie optreden, doet de fractie zo spoedig mogelijk mededeling aan de voorzitter. Indien een of meer leden van een of meer fracties als zelfstandige fractie gaan opereren, twee of meer fracties als een fractie gaan optreden, een of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie, wordt dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de voorzitter van Provinciale Staten meegedeeld. Voor het splitsen dan wel het vormen van nieuwe fracties is geen toestemming vereist van Provinciale Staten.
4. Indien veranderingen in één of meer fracties leiden tot een nieuwe naam voor deze fractie(s), wordt de nieuwe naam gebruikt met ingang van de eerstvolgende vergadering van Provinciale Staten.

5. Elke fractie doet van de samenstelling van haar bestuur zo spoedig mogelijk mededeling aan de voorzitter.
6. Statenleden kunnen slechts lid zijn van één fractie.

Hoofdstuk 2 De vergadering

Artikel 9 Vergaderfrequentie

1. De vergaderingen van Provinciale Staten vinden in de regel plaats op vrijdag om 10.00 uur in het Gouvernement.
2. Het Presidium stelt vóór aanvang van ieder kalenderjaar een schema vast van de data en tijdstippen waarop in het betreffende jaar vergaderingen van Provinciale Staten en de Statencommissies plaatsvinden. Daarnaast vergaderen Provinciale Staten indien de voorzitter het nodig oordeelt of indien tenminste een vijfde van het aantal Statenleden waaruit Provinciale Staten bestaan schriftelijk, met opgave van redenen, daarom verzoekt.
3. De voorzitter kan in bijzondere gevallen een andere dag en/of aanvangsuur bepalen of een andere vergaderplaats aanwijzen. Ingeval van een verzoek om het uitschrijven van een extra vergadering van tenminste 1/5 deel van het aantal Statenleden als in het tweede lid van dit artikel en in artikel 17, tweede lid Provinciewet, maakt de voorzitter binnen 48 uur na ontvangst van het verzoek bekend wanneer de extra vergadering zal plaatsvinden. Hij voert hierover, tenzij er sprake is van een spoedeisende situatie, overleg met het Presidium.

Artikel 10 Oproep

1. De voorzitter zendt ten minste negen dagen vóór een vergadering de Statenleden en de leden van Gedeputeerde Staten een schriftelijke oproep onder vermelding van de dag, het tijdstip en de plaats van de vergadering. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter de schriftelijke oproep minder dan negen dagen voor de vergadering verzenden.
2. Voordat de schriftelijke oproep wordt verzonden, stelt het Presidium de conceptagenda van de vergadering vast. De conceptagenda en de daarbij behorende stukken met uitzondering van de stukken bedoeld in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Provinciewet worden zoveel mogelijk tegelijkertijd met de schriftelijke oproep aan de Statenleden verzonden.

Artikel 11 De agenda

1. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een vergadering een aanvullende conceptagenda opstellen. Deze wordt met de daarbij behorende stukken aan de Statenleden en de leden van Gedeputeerde Staten verzonden, en openbaar gemaakt.
2. Op voorstel van de voorzitter dan wel op verzoek van een lid van Provinciale Staten dan wel Gedeputeerde Staten kan een onderwerp aan de conceptagenda worden toegevoegd. Het verzoek dient ten minste zeven dagen voor aanvang van de vergadering bij de voorzitter te worden ingediend. Het verzoek moet gemotiveerd zijn en betrekking hebben op een actuele ontwikkeling binnen het werkgebied van Provinciale Staten, terwijl met de agendering van het onderwerp niet gewacht kan worden tot een volgende Statenvergadering. De voorzitter beslist op het verzoek. De voorzitter kan, gehoord het Presidium, beslissen het verzoek niet te honoreren, indien hij het onderwerp niet voldoende nauwkeurig acht aangegeven of indien het een onderwerp betreft dat

niet te maken heeft met provinciaal bestuur. Hij kan eveneens beslissen een verzoek niet te honoreren indien het onderwerp reeds via schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 38 van dit reglement aan Gedeputeerde Staten is voorgelegd of het onderwerp reeds voor een vergadering van een Statencommissie of van Provinciale Staten geagendeerd is.

3. Bij aanvang van de vergadering stellen Provinciale Staten de agenda vast. Op voorstel van een Statenlid of de voorzitter kunnen Provinciale Staten bij de vaststelling van de agenda besluiten onderwerpen aan de agenda toe te voegen of van de agenda af te voeren.
4. Wanneer Provinciale Staten een onderwerp onvoldoende voor de openbare beraadslaging voorbereid achten, kunnen zij hij het onderwerp verwijzen naar een commissie of aan het college nadere inlichtingen of advies vragen.
5. De hamerstukken worden geclusterd als eerste vermeld op de agenda onder de rubriek "Statenvoorstellen".
6. De agenda bevat voor zover mogelijk tevens de voorraadagenda van Provinciale Staten.
7. Op voorstel van een Statenlid of van de voorzitter kunnen Provinciale Staten de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.
8. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 34 en 37 en spoedeisende omstandigheden daargelaten kan een Statenlid tot uiterlijk een week voor de dag van de vergadering het Presidium schriftelijk verzoeken een onderwerp op de conceptagenda te plaatsen. Het onderwerp dient voldoende nauwkeurig omschreven te zijn en betrekking te hebben op een actuele ontwikkeling van provinciaal beleid. In geval van spoedeisende omstandigheden, zulks ter beoordeling van de voorzitter, kan van deze termijn worden afgeweken.

Artikel 12 Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen de agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de oproep voor een ieder bij de griffie ter inzage gelegd. De voorzitter maakt van de terinzagelegging melding op de provinciale website (in de openbare kennisgeving bedoeld in artikel 19 van de Provinciewet). Indien na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de Statenleden en zo mogelijk op de provinciale website.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kunnen stukken ook op elektronische wijze aan een ieder ter beschikking worden gesteld.
3. Een origineel van een ter inzage gelegd stuk wordt niet buiten het Gouvernement gebracht.
4. Indien omtrent stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de Provinciewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier de Statenleden inzage.

Artikel 13 Openbare kennisgeving

1. De vergadering wordt door aankondiging en plaatsing op de provinciale website openbaar gemaakt.
2. Op de provinciale website wordt vermeldt:
  - a. de datum, aanvangstijd en plaats, alsmede de conceptagenda van de vergadering;
  - b. de bij de vergadering behorende stukken.

Hoofdstuk 3 Vergaderorde

Artikel 14 Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent ieder Statenlid de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening vastgesteld.

Artikel 15 Zitplaatsen

1. De voorzitter, de Statenleden en de griffier krijgen een vaste zitplaats, door het Presidium na overleg met de voorzitter van Provinciale Staten bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van Provinciale Staten aangewezen.
2. Het staat elke fractie vrij om binnen de haar toegewezen zitplaatsen de zitplaats van haar Statenleden te wijzigen. Van wijzigingen doet de fractie zo spoedig mogelijk mededeling aan de griffier.
3. Indien daartoe aanleiding bestaat, kan in onderling overleg tussen de betrokken fracties en na overleg met de voorzitter van Provinciale Staten de indeling worden herzien. Van een wijziging wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan in het Presidium.
4. Indien het Presidium in geval van het eerste lid van dit artikel dan wel de fracties ingeval van het derde lid van dit artikel geen overeenstemming bereiken, beslist de voorzitter van Provinciale Staten.
5. De voorzitter draagt zorg voor een zitplaats voor de gedeputeerden, de algemeen directeur en overige personen, die voor de vergadering zijn uitgenodigd.

Artikel 16 Opening vergadering; quorum

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur indien het daarvoor door de wet vereiste aantal Statenleden blijktens de presentielijst aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter, na voorlezing van de namen van de afwezige leden, dag en uur van de volgende vergadering, met inachtneming van artikel 20 van de Provinciewet.
3. Aan het begin van een vergadering spreekt de voorzitter de volgende tekst uit:
"Aan het begin van deze vergadering, waarin wij samenkomen om de belangen van de provincie Limburg en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit, dat onze arbeid vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit onze geloofs- en levensovertuiging met juiste waardering voor elkaars mening. Dat is onze bede aan God of elkaar".

Artikel 17 Spreekrecht burgers

1. Na de opening van de vergadering kunnen burgers gezamenlijk gedurende maximaal dertig minuten het woord voeren over geagendeerde onderwerpen.
2. Het woord kan niet gevoerd worden:
  - a. over een besluit van het provinciebestuur waartegen bezwaar of beroep op de rechter openstaat of heeft opengestaan;
  - b. over benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
  - c. indien een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
  - d. over onderwerpen waarover door dezelfde persoon c.q. instantie in een vergadering van een Statencommissie is of wordt ingesproken;

3. Degene, die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit ten minste 24 uur voor de aanvang van de vergadering schriftelijk aan de voorzitter. Hij vermeldt daarbij zijn naam, adres, telefoonnummer en het onderwerp, waarover hij het woord wil voeren.
4. De voorzitter kan de ingediende bijdrage verwijzen naar een commissie, indien naar zijn oordeel de behandeling van de ingediende bijdrage door een commissie gewenst is. De voorzitter stelt degene die van het spreekrecht gebruik wil maken en Provinciale Staten hiervan in kennis.
5. De voorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding. De voorzitter kan van de volgorde afwijken, indien dit in het belang is voor de orde van de vergadering.
6. Elke spreker krijgt maximaal vijf minuten het woord. De voorzitter verdeelt de spreektijd evenredig over de sprekers als er meer dan zes sprekers zijn. De voorzitter kan in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
7. De spreker voert het woord, nadat de voorzitter hem dit heeft verleend. De voorzitter of een Statenlid doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de burger.

Artikel 18 Primus bij hoofdelijke stemming

Alvorens de aangekondigde onderwerpen aan de orde te stellen deelt de voorzitter mede, bij welk Statenlid de hoofdelijke stemming zal beginnen. Daartoe wordt bij loting een volgnummer van de presentielijst aangewezen; bij het daar genoemde lid begint de hoofdelijke stemming.

Artikel 19 Notulen, besluitenlijst, lijst van aangenomen moties en initiatiefvoorstellen en gedane toezeggingen en uitzending via internet

1. De notulen worden opgesteld onder de zorg van de griffier.
2. De notulen moeten ten minste inhouden:
  - a. de namen van de voorzitter, de griffier, de in de vergadering aanwezige leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten, van degenen die van vorenvernoemde personen afwezig waren alsmede van andere aanwezigen die het woord gevoerd hebben;
  - b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
  - c. een woordelijke weergave van het gesprokene met vermelding van de namen van aanwezigen die het woord voerden;
  - d. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de Statenleden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de Statenleden die zich overeenkomstig de Provinciewet of de Gedragscode Bestuurlijke Integriteit van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist;
  - e. de tekst van de ter vergadering ingediende voorstellen van orde, moties, amendementen en subamendementen;
  - f. bij het desbetreffende agendapunt de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 25 toegestaan is deel te nemen aan de beraadslagingen;
  - g. de tekst van de genomen besluiten.
3. De ontwerpnotulen van de voorgaande vergadering worden zo spoedig mogelijk digitaal gepubliceerd op de provinciale website.
4. De Statenleden, de voorzitter van Provinciale Staten, de griffier, de gedeputeerden en overige personen die tijdens de vergadering het woord gevoerd hebben ontvangen per e-mail een link naar de conceptnotulen. Zij kunnen een voorstel tot verandering van de notulen doen, indien de notulen

- onjuistheden bevatten of niet duidelijk weergeven hetgeen gezegd of besloten is. Een voorstel tot verandering wordt uiterlijk 7 dagen voor aanvang van de vergadering bij de griffier ingediend.
5. Bij het begin van de vergadering worden zoveel mogelijk de notulen van de vorige vergadering vastgesteld. De voorzitter meldt de voorgestelde wijziging tijdens de vergadering waarin de desbetreffende ontwerp-notulen geagendeerd zijn. De tekstwijzigingen worden aangebracht in de notulen die berusten bij de griffie. Bovendien wordt van deze wijzigingen melding gemaakt in de notulen van de vergadering waarin deze zijn opgenomen.
  6. De vastgestelde notulen worden door de voorzitter en de griffier ondertekend of gewaarmerkt.
  7. Vooruitlopend op de ontwerpnotulen wordt onder de zorg van de griffier een besluitenlijst opgesteld met als doel het spoedig definiëren en afstemmen van de besluitvorming en gedane toezeggingen. Aan de besluitenlijst kunnen geen rechten ontleend worden. Alleen de tekst van de door Provinciale Staten vastgestelde notulen bevat de formele besluitvorming en de tijdens de vergadering gedane toezeggingen.
  8. Onder de zorg van de griffier worden de aangenomen moties en initiatiefvoorstellen gemonitord, evenals de gedane toezeggingen. De griffier stelt hiertoe een monitoringslijst op, waarop procesinformatie over de stand van zaken van de afdoening wordt opgenomen. Deze procesinformatie reiken de gedeputeerden en de Commisaris van de Koning(in) via de griffie aan Provinciale Staten aan, voor zover de afdoening van de moties, initiatiefvoorstellen en toezeggingen onder de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten vallen.
  9. De monitoringslijst worden ter vaststelling aangeboden aan de Statencommissies, opgesplitst per taakveld van de Statencommissies. De besluitvorming over het afdoen van moties, initiatiefvoorstellen en toezeggingen ligt bij de Statencommissies.
  10. Inhoudelijke informatie over de afdoening van de onder hun bevoegdheid vallende moties, initiatiefvoorstellen en toezeggingen verstrekken Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten met een separate eindbrief per motie, initiatiefvoorstel of toezegging. De afdoening van met elkaar samenhangende moties, toezeggingen en/of initiatiefvoorstellen kan in één eindbrief gecombineerd worden. Een tussentijdse stand van zaken kunnen Gedeputeerde Staten verstrekken via de mededelingen portefeuillehouder of per separate brief.
  11. De Statenvergadering wordt live uitgezonden via internet. Het audioverslag van de vergadering wordt digitaal gepubliceerd op de provinciale website.

Artikel 20 Ingekomen stukken

1. De aan Provinciale Staten of één van de Statencommissies gerichte brieven (inclusief jaarverslagen), niet zijnde sonderende stukken of Statenvoorstellen, worden op een tweewekelijkse lijst van ingekomen stukken geplaatst. Elke brief wordt op de lijst voorzien van een behandelvoorstel van de voorzitter van het Presidium. De brieven worden direct na ontvangst gepubliceerd op de provinciale website, voorzien van het behandelvoorstel. Na twee weken wordt de betreffende tweewekelijkse lijst ingekomen stukken gesloten en wordt per e-mail aan de Statenleden gevraagd gemotiveerd aan te geven welke stukken besproken zouden moeten worden in één van de Statencommissies. De voorzitter van het Presidium besluit aan de hand van de ontvangen verzoeken welke stukken als bespreekstuk doorgaan naar één van de Statencommissies.
2. De voorzitter van het Presidium kan in spoedeisende gevallen besluiten om ingekomen stukken per direct, voor sluiting van de tweewekelijkse lijst, in handen te stellen van één van de

Statencommissies en/of Provinciale Staten. Van een spoedeisend geval is in elk geval sprake indien een ingekomen stuk betrekking heeft op een reeds geagendeerd onderwerp.

3. Ingekomen stukken, die de voorzitter van het Presidium doorverwijst naar een Statencommissie worden daar zo spoedig mogelijk geagendeerd.

Artikel 21 Aantal spreektermijnen

1. De beraadslaging over een onderwerp of voorstel geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij Provinciale Staten anders beslissen.
2. Elke spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten.
3. Een Statenlid mag, behoudens interrupties, in een termijn niet meer dan één keer het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Het derde lid is niet van toepassing op:
  - a. de rapporteur van een commissie;
  - b. het Statenlid dat een (sub)amendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend, voor wat betreft dat amendement, die motie of dat voorstel.
5. Bij de bepaling hoeveel malen een Statenlid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, worden interrupties en het spreken over een persoonlijk feit of over de orde van de vergadering niet meegerekend.
6. De portefeuillehouder die in het bijzonder is belast met het in behandeling zijnde onderwerp kan indien nodig vaker dan één keer het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel.

Artikel 22 Spreektijd/volgorde sprekers

1. Behoudens in het geval er sprake is van een hamerstuk kunnen fracties hun spreker op de daartoe bestemde sprekerslijst laten inschrijven, zodra de conceptagenda is gepubliceerd. Voor iedere spreker wordt daarbij een indicatie van de totale spreektijd gegeven, die hij aan het betreffende voorstel wenst te besteden. Daarbij geldt als uitgangspunt dat er per agendapunt en per fractie één spreker aangemeld kan worden. De spreektijd in tweede termijn bedraagt een derde van die in eerste termijn.
2. 24.00 uur voorafgaande aan het begin van de vergadering wordt de sprekerslijst gesloten.
3. Een Statenlid voert het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben. De voorzitter verleent het woord in de volgorde van intekening tenzij de voorzitter anders besluit.
4. In voorkomende gevallen kan het Presidium besluiten in afwijking van de voorgaande leden de spreektijd fractiegewijs toe te delen, waarbij de grootte van de fractie richtinggevend is voor de omvang van de spreektijd. En dergelijke afwijkende spreektijdenregeling geldt in elk geval bij de behandeling van de jaarstukken, de voorjaarsnota en de begroting.
5. In het belang van de vergaderorde kan de voorzitter besluiten af te wijken van de gevraagde spreektijden.
6. De volgorde van sprekers kan worden gewijzigd, wanneer een Statenlid het woord vraagt over een persoonlijk feit of over de orde van de vergadering.
7. De voorzitter verleent het woord voor een persoonlijk feit niet dan na een voorlopige aanduiding van dat feit. De beslissing of iets een persoonlijk feit vormt, berust bij de voorzitter.
8. Een voorstel over de orde van de vergadering kan door de voorzitter of door een Statenlid worden gedaan. Over een voorstel over de orde van de vergadering beslissen Provinciale Staten terstond.

9. De leden 1 tot en met 3 zijn niet van toepassing op de voorzitter, het lid van Gedeputeerde Staten dat met de verdediging van een voorstel is belast, en de indiener van een initiatiefvoorstel. De voorzitter kan voor hen een spreektijd bepalen die in verhouding staat tot die van de leden.

Artikel 23 Handhaving orde; schorsing of sluiting

1. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
  - a. de voorzitter het nodig oordeelt hem aan het in acht nemen van dit reglement te herinneren;
  - b. een Statenlid hem interrumpeert. De voorzitter kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
2. Indien een spreker zich in beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen uitlaat, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, een andere spreker herhaaldelijk interrumpeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt deze door de voorzitter tot de orde geroepen. Indien de desbetreffende spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter hem gedurende de vergadering, waarin zulks plaats heeft, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
3. Met het oog op de handhaving van de orde in de vergadering kan de voorzitter de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en – indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord – de vergadering sluiten.
4. De voorzitter kan de vergadering eveneens schorsen indien door een of meer Statenleden daarom wordt verzocht in verband met nader beraad.

Artikel 24 Beraadslaging

1. Provinciale Staten kunnen op voorstel van de voorzitter of een Statenlid beslissen over één of meer onderdelen van een onderwerp of voorstel afzonderlijk te beraadslagen.
2. Op verzoek van een Statenlid of op voorstel van de voorzitter kunnen Provinciale Staten besluiten de beraadslaging voor een door hen te bepalen tijd te schorsen teneinde het college of de Statenleden de gelegenheid te geven tot onderling nader beraad. De beraadslagingen worden hervat nadat de schorsingsperiode verstreken is.

Artikel 25 Deelname aan de beraadslaging door anderen

1. Provinciale Staten kunnen bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten, de algemeen directeur, de griffier en de voorzitter deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een beslissing daartoe wordt op voorstel van de voorzitter of een Statenlid genomen voordat met de beraadslaging over het desbetreffende onderwerp of voorstel een aanvang wordt genomen.

Artikel 26 Stemverklaring

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is behandeld, sluit hij de beraadslaging. Na het sluiten van de beraadslaging en voordat Provinciale Staten tot stemming overgaan, heeft ieder Statenlid het recht zijn uit te brengen stem kort te motiveren.
2. Een zelfde recht komt het Statenlid toe bij een hamerstuk.

Artikel 27 Algemene bepalingen over stemming

1. De voorzitter vraagt of stemming wordt verlangd. Indien geen stemming wordt gevraagd en ook de voorzitter dit niet verlangt, stelt de voorzitter vast dat het voorstel zonder hoofdelijke stemming is aangenomen of verworpen.

2. Indien geen stemming plaatsvindt kunnen in de vergadering aanwezige Statenleden aantekening in de notulen vragen, dat zij geacht worden te hebben tegen- of voorgestemd of zich op grond van artikel 28 Provinciewet van stemming te hebben onthouden.
3. Indien een Statenlid daarom vraagt of op voorstel van de voorzitter vindt de stemming plaats met de elektronische stemapparatuur. Indien de elektronische stemmachine om technische redenen niet in werking gesteld kan worden, vindt de stemming plaats door het opsteken van de hand of door zitten en opstaan.
4. Heeft een Statenlid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing nog herstellen vóórdat het volgende Statenlid heeft gestemd of ingeval van elektronische stemming, voordat de stemming gesloten wordt. Bemerkt het Statenlid zijn vergissing pas later, dan is herstel niet meer mogelijk, maar kan hij nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening ervan vragen dat hij zich heeft vergist.
5. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mee, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 28 Hoofdelijke stemming

1. Indien de voorzitter of een Statenlid dat verlangt, vindt stemming plaats door hoofdelijke oproeping. Bij hoofdelijke stemming is ieder ter vergadering aanwezig Statenlid, dat zich niet van deelneming aan de stemming op grond van artikel 28 Provinciewet moet onthouden, verplicht zijn stem uit brengen.
2. Bij hoofdelijke stemming roept de griffier de Statenleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het lid dat daarvoor overeenkomstig artikel 18 is aangewezen. Vervolgens geschiedt de oproeping naar de volgorde van de presentielijst.
3. De Statenleden brengen hun stem uit door het woord 'voor' of 'tegen' uit te spreken, zonder enige toevoeging.
4. Heeft een Statenlid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing nog herstellen voordat het volgende Statenlid gestemd heeft. Bemerkt het Statenlid zijn vergissing pas later, dan kan hij nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt wel aantekening vragen dat hij zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit echter geen verandering.
5. De voorzitter maakt de uitslag van de stemming bekend met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 29 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op een aanhangig voorstel zijn ingediend, bepaalt de voorzitter de volgorde waarin hierover zal worden gestemd. Daarbij geldt de regel, dat het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming wordt gebracht.
4. Indien over een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie.

5. Ten aanzien van hetzelfde voorstel komen achtereenvolgens eerst de subamendementen en de amendementen, het ontwerpbesluit en als laatste moties in stemming.
6. Indien het ontwerpbesluit bij (sub-)amendement gewijzigd is, leest de voorzitter de nieuwe tekst eerst voor alvorens het in stemming wordt gebracht.
7. Over moties die geen verband houden met een op de agenda opgenomen onderwerp of voorstel wordt aan het eind van de vergadering gestemd. De artikelen 26 t/m 28 zijn dan van overeenkomstige toepassing.

Artikel 30 Stemming over personen

1. Wanneer een stemming over personen voor het doen van een voordracht of het opstellen van een voordracht of aanbeveling moet plaatshebben, benoemt de voorzitter drie Statenleden tot stembureau.
2. Ieder ter vergadering aanwezig Statenlid dat zich niet op grond van de Provinciewet of de daaruit voortvloeiende Gedragscode bestuurlijke Integriteit van stemming moet onthouden is verplicht een stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen identiek te zijn.
3. Er hebben zoveel stemmen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. Provinciale Staten kunnen op voorstel van de voorzitter beslissen dat bepaalde stemmen worden samengevat op één briefje.
4. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal Statenleden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Wanneer de aantallen niet gelijk zijn worden de stembriefjes vernietigd zonder deze te openen en wordt een nieuwe stemming gehouden.
5. Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid, bedoeld in artikel 30 van de Provinciewet, worden Statenleden geacht geen stem te hebben uitgebracht die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
  - een blanco ingeleverd stembriefje;
  - een ondertekend stembriefje;
  - een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld,
  - een stembriefje waarbij, indien het een benoeming of voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
  - een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.
6. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslissen Provinciale Staten, op voorstel van de voorzitter.
7. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag vernietigd.

Artikel 31 Herstemming over personen bij meervoudige voordracht

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstreekte meerderheid is verkregen, heeft een derde stemming plaats tussen de twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatshebben.
3. Indien bij tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 32 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van hen tussen wie de beslissing moet plaatshebben, door de voorzitter op afzonderlijke, geheel gelijke, briefjes geschreven.
2. Deze briefjes worden, nadat zij door het stembureau zijn gecontroleerd, op gelijke wijze gevouwen, in een stembokaal gedeponneerd en omgeschud.
3. Vervolgens neemt de voorzitter een van de briefjes uit de stembokaal. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Hoofdstuk 4 Rechten van Statenleden

Artikel 33 Amendement

1. Ieder Statenlid kan tot het sluiten van de beraadslagingen (sub)amendementen indienen. Een (sub)amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Er kan alleen beraadslaagd worden over (sub)amendementen die ingediend zijn door een Statenlid, dat de presentielijst getekend heeft en in de vergadering aanwezig is. Indien meerdere Statenleden gezamenlijk een (sub)amendement indienen kan er alleen beraadslaagd worden indien tenminste één indiener de presentielijst getekend heeft en in de vergadering aanwezig is.
3. Op het amendement wordt een onderscheid gemaakt tussen de indiener(s) en de ondersteuner(s) van het amendement.
4. Een (sub)amendement moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend, tenzij de voorzitter - met het oog op het eenvoudige karakter van het voorgestelde - oordeelt, dat met een mondelinge indiening kan worden volstaan.
5. Intrekking, door de indiener(s), van het (sub)amendement is mogelijk, totdat de besluitvorming door Provinciale Staten heeft plaatsgevonden.

Artikel 34 Motie

1. Ieder Statenlid kan ter vergadering een motie indienen.
2. Een motie moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
3. Er kan alleen beraadslaagd worden over moties die zijn ingediend door Statenleden die de presentielijst hebben getekend en die in de vergadering aanwezig zijn.
4. De behandeling van een motie over een aanhangig onderwerp of voorstel vindt tegelijk met de beraadslaging over dat onderwerp of voorstel plaats.

5. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda voorkomende onderwerpen zijn behandeld.
6. Indien een motie tijdens de Statenvergadering wordt aangehouden, dan is het aan de indiener van de aangehouden motie om tijdig de motie opnieuw in stemming te brengen. Indien de motie niet binnen een half jaar opnieuw in stemming is gebracht, wordt deze geacht te zijn ingetrokken, tenzij de motie is aangehouden vanwege een toezegging om op een moment later dan een half jaar informatie te verschaffen.
7. Er kan alleen beraadslaagd worden over moties die ingediend zijn door een Statenlid, dat de presentielijst getekend heeft en in de vergadering aanwezig is. Indien meerdere Statenleden gezamenlijk een motie indienen kan er alleen beraadslaagd worden indien tenminste één indiener de presentielijst getekend heeft en in de vergadering aanwezig is.

Artikel 35 Initiatiefvoorstel

1. Ieder Statenlid heeft het recht voorstellen aan Provinciale Staten te doen, die buiten de agenda vallen.
2. Indien nodig wordt eerst een ontwerpinitiatiefvoorstel in één van de Statencommissie ter sondering besproken. Gedeputeerde Staten worden voor en tijdens de commissiebehandeling in de gelegenheid gesteld op het ontwerpinitiatiefvoorstel hun reactie te geven.
3. Een initiatiefvoorstel moet om in behandeling genomen te kunnen worden gemotiveerd en voorzien van een ontwerpbesluit schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
4. Het initiatiefvoorstel wordt zo spoedig mogelijk na indiening met in achtneming van termijnen voor de desbetreffende Statencommissie geagendeerd.
5. Gedeputeerde Staten krijgen de gelegenheid tot het geven van schriftelijk commentaar op het initiatiefvoorstel tot 14 dagen voor de vergadering van Provinciale Staten, waar het agendeerd wordt.
6. De voorzitter plaatst het initiatiefvoorstel op de agenda van de eerstvolgende vergadering na de commissiebehandeling.
7. De behandeling van het voorstel vindt plaats voordat alle op de agenda voorkomende behandelstukken worden behandeld, tenzij Provinciale Staten oordelen dat het voorstel met het oog op de orde van de vergadering tezamen met een ander geagendeerd onderwerp of voorstel wordt behandeld.

Artikel 36 Bestuursopdracht

1. Een bestuursopdracht is een initiatiefvoorstel, waarin een opdracht aan Gedeputeerde Staten wordt gegeven.
2. In de bestuursopdracht worden de te bereiken doelen, de wijze van aanpak, de termijnen, de beschikbare middelen en overige randvoorwaarden concreet aangegeven.
3. Gedeputeerde Staten moeten door de indiener(s) in de gelegenheid worden gesteld om ter zake hun wensen en bedenkingen te uiten alvorens het ontwerpvoorstel in de commissie geagendeerd wordt. De voorzitter van Provinciale Staten ziet hier op toe.
4. De behandeling is voorts conform artikel 35 van dit reglement van orde.

Artikel 37 Vragenuur mondelinge vragen

1. Aan het begin van elke reguliere vergadering van Provinciale Staten bestaat gedurende maximaal een uur de gelegenheid voor Statenleden om mondelinge vragen te stellen aan Gedeputeerde Staten, de Commissaris van de Koning(in) ofwel aan andere Statenleden over actuele onderwerpen betreffende het gevoerde bestuur.
2. Het Statenlid dat tijdens het vragenuur vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp en vermelding van de te stellen vragen ten minste 24 uur voor aanvang van de vergadering bij de voorzitter.
De voorzitter kan beslissen een vraag niet aan de orde te stellen, indien hij het onderwerp niet voldoende nauwkeurig acht aangegeven, indien het een onderwerp betreft dat niet te maken heeft met provinciaal bestuur of het actualiteit ontbeert. Hij kan eveneens beslissen een vraag niet aan de orde te stellen indien het onderwerp reeds via schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 38 van dit reglement aan Gedeputeerde Staten is voorgelegd of het onderwerp reeds voor een vergadering van een Statencommissie of van Provinciale Staten geagendeerd is. Een verzoek tot het stellen van vragen wordt eveneens afgewezen indien het een onderwerp of schriftelijk stuk betreft waarvoor door Provinciale Staten, de Statencommissie, of Gedeputeerde Staten geheimhouding is opgelegd.
3. De voorzitter beslist uiterlijk 21 uur voor aanvang van de vergadering of het verzoek wordt ingewilligd. Ingeval van een Statenvergadering in de avonduren beslist de voorzitter uiterlijk 6 uur voor aanvang van de vergadering. Indien het verzoek wordt gehonoreerd brengt de voorzitter het onderwerp en de te stellen vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van Provinciale Staten en – voor zover het het beleid of bestuur van het college betreft – de leden van Gedeputeerde Staten. Bij afwijzing van het verzoek stelt hij de vragensteller terstond van zijn beslissing in kennis.
4. De voorzitter bepaalt de volgorde, waarin aangemelde onderwerpen tijdens het vragenuur aan de orde worden gesteld.
5. De voorzitter bepaalt per onderwerp de spreektijd voor de vragensteller, voor de Commissaris van de Koning(in), voor de gedeputeerden en voor de Statenleden. Indien een onderwerp naar het oordeel van de voorzitter genoegzaam is behandeld sluit hij de behandeling van de vraag.
6. Per onderwerp wordt aan de vragensteller het woord verleend om één of meer vragen te stellen en een korte toelichting daarop te geven.
7. Na de beantwoording door Gedeputeerde Staten, de Commissaris van de Koning(in) of een ander Statenlid krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.
8. Vervolgens kan de voorzitter aan andere Statenleden het woord verlenen om aan de vragensteller, Gedeputeerde Staten, de Commissaris van de Koning(in) ofwel aan andere Statenleden vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.
9. Vragen die vanwege tijdgebrek niet meer mondeling kunnen worden beantwoord worden schriftelijk beantwoord binnen twee weken na de vergadering.
10. Tijdens het vragenuur kunnen noch door de vragensteller noch door een ander Statenlid moties worden ingediend.

Artikel 38 Schriftelijke vragen

1. Een Statenlid kan aan Gedeputeerde Staten alsmede de Commissaris van de Koning(in) schriftelijk vragen stellen betreffende het door Gedeputeerde Staten c.q. de Commissaris van de Koning(in) gevoerde bestuur.
2. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven, of schriftelijke of mondelinge beantwoording wordt verlangd. Is de gewenste wijze van beantwoording niet vermeld, dan volgt schriftelijke beantwoording.
3. De vragen worden bij de griffier ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige Statenleden en leden van Gedeputeerde Staten worden gebracht.
4. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen dertig dagen nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende Statenvergadering. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt de verantwoordelijke gedeputeerde of de Commissaris van de Koning(in) voor het verstrijken van de termijn de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn beantwoording alsnog zal plaatsvinden.
5. De antwoorden worden door Gedeputeerde Staten c.q. de Commissaris van de Koning(in) aan de leden van Provinciale Staten toegezonden.
6. De vragensteller kan, bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende Statenvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde Statenvergadering, na de behandeling van de op de agenda voorkomende onderwerpen nadere inlichtingen vragen over het door de Commissaris van de Koning(in) of Gedeputeerde Staten gegeven antwoord, tenzij Provinciale Staten anders beslissen.

Artikel 39 Interpellatiedebat

1. Een Statenlid kan Provinciale Staten verlov vragen om over een onderwerp dat niet vermeld staat op de agenda, bedoeld in artikel 11, eerste lid van dit Reglement, mondeling inlichtingen te vragen aan Gedeputeerde Staten of de Commissaris van de Koning(in).
2. Het verzoek tot het houden van een interpellatie wordt, behoudens in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, ten minste vierentwintig uur voor de aanvang van de vergadering schriftelijk bij de voorzitter ingediend. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd alsmede de te stellen vragen.
3. De voorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van het Presidium en bij honorering van het verzoek, ter kennis van de overige Statenleden en – voor zover het het beleid of bestuur van het college betreft – de leden van Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten besluiten bij de vaststelling van de agenda van de eerstvolgende vergadering na indiening van het verzoek zonodig via stemming of en zo ja wanneer de interpellatie zal worden gehouden.
4. Het interpellatiedebat geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij Provinciale Staten anders beslissen.

Artikel 40 Inlichtingen

1. Indien een Statenlid over een onderwerp inlichtingen als bedoeld in de artikelen 167, derde lid, en 179, derde lid, van de Provinciewet verlangt, wordt een verzoek daartoe door tussenkomst van de griffier schriftelijk ingediend bij het Gedeputeerde Staten of de Commissaris van de Koning(in).
2. De griffier draagt er zorg voor dat de overige Statenleden een afschrift van dit verzoek krijgen.
3. De verlangde inlichtingen worden mondeling of schriftelijk in de eerstvolgende of in de daarop volgende Statenvergadering gegeven.
4. De gestelde vragen en het antwoord vormen een agendapunt voor de vergadering, waarin de antwoorden zullen worden gegeven.

Artikel 41 Collegevoorstel

1. Een voorstel van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten dat reeds aan Provinciale Staten toegezonden is, kan niet worden ingetrokken zonder toestemming Provinciale Staten.
2. Indien Provinciale Staten van oordeel zijn dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan Gedeputeerde Staten moet worden gezonden, bepalen Provinciale Staten in welke vergadering het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.

Artikel 42 Voorstel van orde

1. De voorzitter en ieder lid van Provinciale Staten kunnen een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht.
2. Over een voorstel van orde beslissen Provinciale Staten terstond.

Hoofdstuk 5. Begroting en rekening**Artikel 43. Procedure begroting**

Onverminderd het bepaalde in de Provinciewet geschiedt de voorbereiding, het onderzoek, de behandeling en de vaststelling van de begroting volgens een procedure die het Presidium, op voorstel van de Controlecommissie, vaststelt.

Artikel 44. Procedure jaarrekening

Onverminderd het bepaalde in de Provinciewet geschiedt de voorbereiding en het onderzoek van de jaarrekening en het jaarverslag, alsmede de vaststelling van de jaarrekening en van een eventueel indenniteitsbesluit volgens een procedure die het Presidium, op voorstel van de Controlecommissie, vaststelt.

Hoofdstuk 6 Besloten vergadering

Artikel 45 Algemeen

1. De vergaderingen van de Provinciale Staten zijn openbaar.
2. De deuren worden gesloten, wanneer ten minste een tiende van de leden die de presentielijst hebben getekend daar om verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.
3. Provinciale Staten beslissen of er achter gesloten deuren wordt vergaderd en wie daarbij aanwezig mogen zijn.
4. Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing, voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 46 Notulen besloten vergadering

1. De notulen van een besloten vergadering worden niet digitaal verspreid rondgedeeld, maar liggen uitsluitend voor de Statenleden en de overige personen die ter vergadering het woord hebben gevoerd ter inzage bij de griffier.
2. Deze notulen worden zo spoedig mogelijk in een besloten vergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering nemen Provinciale Staten een beslissing over het al dan niet openbaar maken van deze notulen. De vastgestelde notulen worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.

Artikel 47 Geheimhouding

1. Vóór de afloop van de besloten vergadering beslissen Provinciale Staten overeenkomstig artikel 25, eerste lid, van de Provinciewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden.
2. De geheimhouding dient in acht te worden genomen door een ieder die bij de vergadering aanwezig is en door een ieder die op een andere wijze kennis heeft van de stukken.
3. Provinciale Staten kunnen de geheimhouding opheffen.

Artikel 48 Opheffen geheimhouding

Indien Provinciale Staten op grond van artikel 25, derde en vierde lid, of artikel 55, tweede en derde lid, of artikel 91, tweede lid, van de Provinciewet, voornemens zijn de geheimhouding op te heffen wordt, indien het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd dit verzoekt, in een besloten vergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd over de opheffing van de geheimhouding.

Hoofdstuk 7 Toehoorders en pers

Artikel 49 Publieke tribune

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen van Provinciale Staten bijwonen.
2. Indien de orde in de vergadering door toehoorders of vertegenwoordigers van de pers op enigerlei wijze wordt verstoord kan de voorzitter deze doen vertrekken of indien nodig de publieke en de perstribune volledig doen ontruimen.

Artikel 50 Geluid- en beeldregistraties

Degenen die in de vergaderzaal tijdens de openbare Statenvergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken doen hiervoor tijdig een verzoek aan de griffier en gedragen zich naar zijn aanwijzingen. Deze aanwijzingen kunnen niet zover gaan dat zij de vrijheid van pers aantasten.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 51 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van het reglement, beslissen Provinciale Staten op voorstel van de voorzitter.

Artikel 52 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit reglement treedt in werking op de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.
2. Het Reglement van Orde voor Provinciale Staten 2010, vastgesteld bij besluit van Provinciale Staten van 26 maart 2010, vervalt bij de inwerkingtreding van deze regeling.
3. Dit reglement kan worden aangehaald als het "Reglement van Orde voor Provinciale Staten Limburg 2012".

Provinciale Staten voornoemd,
Dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter
Mw. Drs. J.J. Braam, griffier

Uitgegeven,
De griffier,
Maastricht, 29 oktober 2012